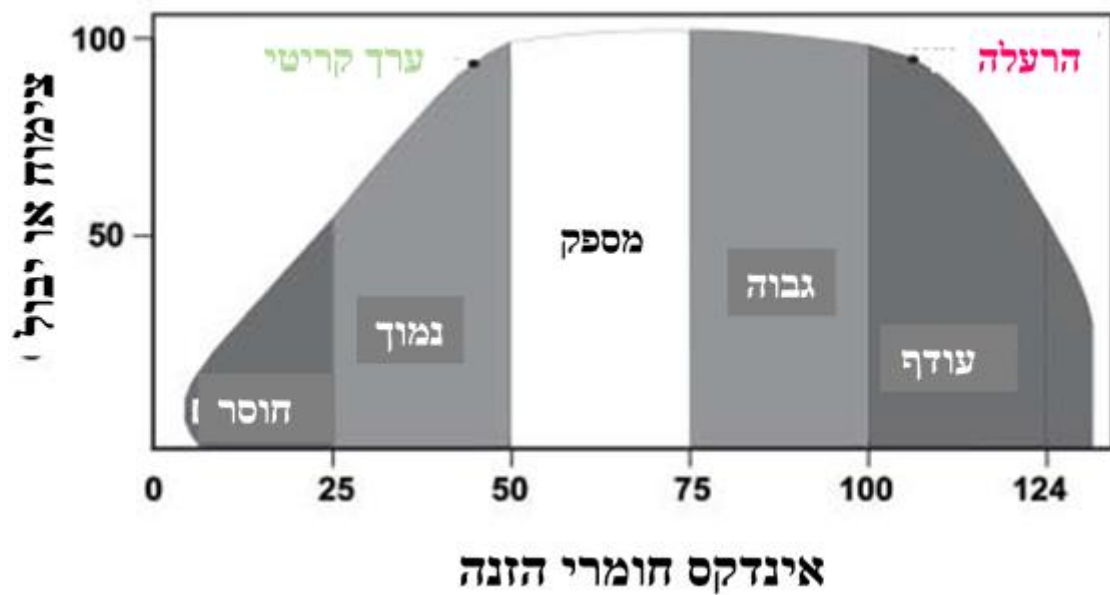

אוקטובר 2022

בדיקות צמחיות - מדוע לעשות ואיך להוציא מהן את התועלת המרבית

מדוע לבצע אנליזה לחומר צמחי?

לבדיקת החומר הצמחי, עלים, מקטעי עלים או פירות יש יתרון משמעותי אחד: הבדיקה נערכת על הצמח עצמו ולכן היא מראה את מצב הצמח. כל בדיקה אחרת שמתבצעת בשדה היא בדיקה של צד שלישי, קרקעלאיכות מים/עוצמת קרינה וכיוב' המשפיע על הצמחים שבחלקה אך מסיבות שונות ההשפעה לא תהיה בצורה המתוכננת, בצורה חלקית ואף בכלל. לדוג' כשאנו באים לדשן את החלקה ייתכן מצב שבו למרות דישון תקין לכאורה בכל יסודות ההזנה לא יביא לרמת הצימוח הנדרשת. יתכן ומחסור סמוי באחד מיסודות ההזנה מהווה גורם מגביל להתפתחות הגידול. תופעה זו מתרחשת לרוב בגידולים "שקרנים" כגון כותנה. החלקה נראית טוב לאורך עונת הגידול אבל נתוני היבול בסוף העונה מספרים את האמת.

מה בודקים?

האיבר הנבדק בצמח נקבע לפי סוג הגידול, השלב ההתפתחותי ומהות הבדיקה. לדוג' בחיטה. אם נרצה לוודא שמבחינת ערכי הזנה חנקנית הרמה הנדרשת להתמיינות שיבולים היא תקינה, נבדוק צמחים שלמים בשלב התפתחותי של 3-5 עלים. אם נרצה לבדוק את יכולתנו להשפיע על אחוז

אוקטובר 2022

בדיקות צמחיות - מדוע לעשות ואיך להוציא מהן את התועלת המרבית

החלבון בגרגר, נבדוק רמת חנקן בעלה הדגל בלבד. באבוקדו, לצורך בחינת צרכי ההזנה של הגידול, נדגום עלים בוגרים מגל הצימוח האביבי, אבל לבחינת רמת הבשלת הפרי נבדוק אחוז חומר יבש בפרי. בגידולים בהם ניתן להגיב בצורה יעילה במהלך עונת הגידול כגון כותנה נבדוק פטוטרות וזאת כדי לבחון את מצב ההזנה של הצמח. (אם נבדוק בטרפים נראה תוצאות כלל יסודות הזנה, גם כאלה המהווים חלק מרקמות הצמח השונות).

איך להתייחס לתוצאות הבדיקה?

בבדיקות צמחיות להבטחת דיוק בתוצאות המעבדה, קיימת חשיבות משמעותית להכנה קפדנית של המדגמים. לדוגמא, בבדיקות עלים, נדרש ניקוי יסודי ותהליך הכנה הכולל יבוש המדגמים, טחינה לאבקה, מיצוי והכנת הנוזל לבדיקה במכשירים. לבדיקת יסודות המאקרו, אנו נעזרים במכשור מיוחד הבודק ניטרטים, זרחן ואשלגן. לבדיקות המיקרו, שריכוזם בעלים נמוך יחסית, אנו נעזרים במכשיר ICP, המתקדם מסוגו וניתן לבדוק באמצעותו למעלה מ-30 יסודות כולל מתכות.

ללקוח נמסרת אנליזה בפרק זמן קצר יחסית, לדוגמא בבדיקת פטוטרות מדובר בפרק זמן שאינו עולה על 48 שעות. בבדיקות עלים, מדובר בפרק זמן ארוך יותר.

מקובלות מאוד בבדיקות צמחיות במגוון גידולים. להלן מס' דוגמאות:

בתות שדה – פטוטרות לאורך עונת הגידול

בדלועיים (מלון, קישוא, דלעת) – עלה בגודל מלא הצעיר ביותר. 5 או 6 מהקודקוד.

בשעועית - עלה בגודל מלא הצעיר ביותר.

בעגבניה ופלפל – עלה 4 או 5 מהקדקד.

בתירס – בעונה – בודקים צמחים שלמים או עלה מול קלח. בסיום העונה, לפני קציר, בודקים 20 ס"מ התחתונים של הקנה (הגבעול) לבחון אם הדישון היה תקין במהלך העונה.

תלתן – 15 ס"מ העליונים של הצמח.

בדיקת פטוטרות – בכותנה ותפוז"א.

בדיקות עלים במטע – אבוקדו והדרים. (בחודש אוקטובר).

אוקטובר 2022

בדיקות צמחיות - מדוע לעשות ואיך להוציא מהן את התועלת המרבית

לרוב, המשותף לכל הגידולים והאיברים הנבדקים הוא שבכולם תנועת נוטריינטים אינטנסיבית במהלך הגידול והם מראים תמונה אמיתית של מצב הצמח מבחינת הזנה.

כיום, אנו בדשן גת מציעים סל בדיקות צמחיות לענפי המטע, הגד"ש והפלחה, בדיקת פטוטרות ועלים. הבדיקות מבוצעות במעבדות שירות שדה ובמעבדת דשן גת שבמפעל הדרומי בקרית גת. חלק מהבדיקות ניתן לבצע אף בשדה.

מלבד בדיקות צמחיות, מבוצעות במעבדה אנליזות לתמיסות דשן כולל מאקרו ומיקרואלמנטים, ומאפייני דשן נוספים. (לחומרי גלם, ותמיסות דשן מורכב).

אתה מוזמן ליצור קשר עם אגרונום דשן גת באזורך ולתאם משלוח בדיקות צמחיות ככלי מסייע בקבלת החלטות הנוגעות לדישון הגידול.

בברכת עונה פורייה, גשומה ומוצלחת.

שנה טובה

ערן בן יעקב, אגרונום

eran@deshengat.co.il

054-4361144

רשימת ספרות:

© 2013 Laboratory Management Partners, Inc. All rights reserved.

www.extension.umn.edu/cropenews

המלצות דישון בפרדס לפי ניתוח תוצאות בדיקות עלים. שה"מ שירות שדה, שה"מ הדרים, מנהל המחקר גילת. 2013

<http://southeastfarmpress.com/orchard-crops/tissue-testing-helps-fine-tune-strawberry-fertilization>

